

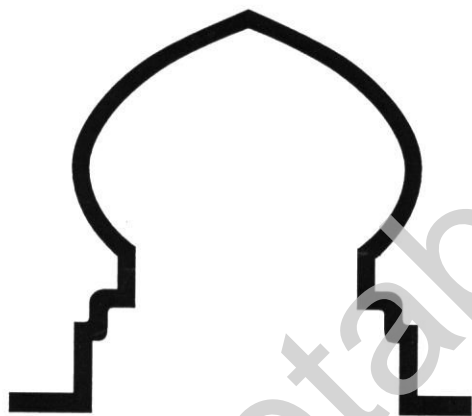
7080

١٥٨
ض

بِسْمِ اللَّهِ الرَّؤُوفِ الرَّحِيمِ

«إِنَّ الصَّلَاةَ أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ لِلَّهِ وَهِيَ أَحْسَنُ صُورَةٍ
خَلَقَهَا اللَّهُ فَمَنْ آدَاهَا كَمَالِهَا وَتَمَامِهَا فَقَدْ آدَى وَاجِبَ
حَقِّهَا وَمَنْ تَهَاوَنَ فِيهَا ضُرِبَ بِهَا وَجْهُهُ»

بحار الأنوار، ج ٨١، ص ٢٤٦

تقدیم:

به یکتا کلمه ی طیّبه، سرآمد تمام
موجودات و مخلوقات «کَلِمَةُ اللَّهِ الْأَعْلَى»
خليفة ی خدا، مجمع مظاهر اسماء الہیہ،
رسول مہربانی ہا، حضرت محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
راہ او بہترین مسیر وصول بہ حقّ است.

بهترین شیوه‌ی بندگی

آشنایی با معارف نماز

اکبر سعیدی نژاد

سرشناسه	: سعیدی نژاد، اکبر، ۱۳۵۳ -
عنوان و نام پدیدآور	: بهترین شیوه بندگی: آشنایی با معارف نماز/ اکبر سعیدی نژاد.
مشخصات نشر	: قم: نسیم کوثر، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: [۱۵۸] ص.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۳۴۰-۳۶۴-۶
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۱۵۵ - ۱۵۸] ؛ همچنین به صورت زیرنویس.
عنوان دیگر	: آشنایی با معارف نماز.
موضوع	: نماز
موضوع	: Salat
موضوع	: نماز -- تاثیر
موضوع	: Salat -- Influence
موضوع	: نماز -- جنبه‌های قرآنی
موضوع	: Salat -- Qur'anic teaching
موضوع	: نماز -- احادیث
موضوع	: Salat -- Hadiths
موضوع	: نماز -- جنبه‌های اجتماعی
موضوع	: Salat -- Social aspects
رده بندی کنگره	: ۷۱۳۹۷ ب۷ ص/ب۱۸۶ BP
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۳۵۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۲۲۰۲۳۱

انتشارات نسیم کوثر

قم - خیابان صفائییه - کوچه ۲۴ (ممتاز) - پلاک ۷۳

فروش: ۰۹۱۰۷۵۶۷۵۹۲ روابط عمومی: ۰۲۵ ۳۷۷۳۴۳۷۷ همراه: ۰۶۴۴۱۰۶۴۳۳۷۷

شناسنامه:

- ♦ عنوان: بهترین شیوه ی بندگی
- ♦ تألیف: اکبر سعیدی نژاد
- ♦ ویراستار: مریم صباحی
- ♦ طرح جلد: زینب السادات شمس زاده واقعی
- ♦ مدیر هنری: عباس گائینی
- ♦ ناشر: نسیم کوثر
- ♦ چاپخانه: ذاکر
- ♦ نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۷
- ♦ تیراژ: ۱۰۰۰ جلد
- ♦ قیمت: ۱۴۰۰۰۰ ریال

فهرست مطالب

۱۱ ..... مقدمه

بخش اول / مفهوم شناسی نماز

۱۶ ..... مفهوم شناسی نماز

۱۸ ..... اهمیت و فضیلت نماز

۲۰ ..... نماز مهمترین عبادت در میان عبادات

۲۶ ..... نماز، جامع آسرار عبادات

۲۸ ..... نماز، وسیله ی سنجش ایمان و توحید

۳۱ ..... نماز توشه ی سیر الی الله

۳۴ ..... نماز موجب اجابت دعا

۳۷ ..... نماز باعث نجات انسان

بخش دوم / آداب نماز

۴۰ ..... آداب نماز

۴۲ ..... (۱) آداب ظاهری نماز

- ۴۲ ..... آداب مقدمات نماز
- ۴۳ ..... اول. وضو
- ۴۴ ..... دوّم. لباس نمازگزار
- ۴۵ ..... مستحبات لباس نمازگزار:
- ۴۶ ..... مکروهات لباس نمازگزار:
- ۴۷ ..... سوّم. مکان نماز گزار
- ۴۸ ..... چهارم. اذان و اقامه
- ۴۹ ..... مستحبات اذان و اقامه
- ۵۰ ..... (۲) آداب باطنی نماز
- ۵۱ ..... ۱-۲- اخلاص و نیت قرب
- ۵۴ ..... ۲-۲- توجه به عظمت معبود و کوچکی عبد
- ۵۶ ..... ۳-۲- خشوع
- ۵۸ ..... ۴-۲- طمأنینه
- ۶۰ ..... ۵-۲- نشاط و بهجت
- ۶۲ ..... ۶-۲- محافظت عبادت از تصرف شیطان
- ۶۴ ..... ۷-۲- تفهیم
- ۶۸ ..... ۸-۲- خوف و رجا
- ۷۱ ..... ۹-۲- شرم و حیا
- ۷۲ ..... (۳) حضور قلب
- ۷۳ ..... اهمّیت حضور قلب

- عوامل مؤثر در حضور قلب ۷۵
- موانع حضور قلب ۷۶
- ۱- هرزه گردی و فرار بودن خود طایر خیال ۷۶
- ۲- حبّ دنیا و تعلق خاطر به حیثیات دنیوی ۷۷
- دوای حضور قلب ۷۹
- ۱- محافظت از اوقات عبادت ۷۹
- ۲- تربیت و تعلیم هر یک از قوای ظاهر و باطن نفس ۸۲

بخش سوم / اسرار نماز

- اسرار نماز ۸۸
- ۱- اظهار خاکساری و بندگی ۸۹
- ۲- طهارت باطنی ۹۳
- ۳- به ثمر نشستن استعدادهای انبیا ۹۵
- ۴- محبّت ۹۵

بخش چهارم / آثار نماز

- آثار نماز ۱۰۴
- آثار فردی نماز ۱۰۷
- ۱- آثار اعتقادی ۱۰۸
- ۲- آثار عقلی و عملی ۱۱۴

- ۱-۲- نماز سبب پیوند عقل و قلب ۱۱۵
- ۲-۲- نماز موجب گشودن ابواب حکمت و معرفت ۱۱۶
- آثار عبادی- معنوی نماز ۱۱۷
- ۱- نماز نردبان قرب الهی ۱۱۸
- ۱-۱- معرفت قلبی به نیازمندی خود و بی نیازی خدا ۱۱۹
- ۱-۲- تشابه اختیاری صفات انسان با خداوند ۱۲۰
- ۲- نماز موجب تقویت ایمان ۱۲۱
- ۳- نماز و کسب خشوع ۱۲۲
- ۴- نماز و شیطان ستیزی ۱۲۲
- ۵- نماز و کسب مقامات معنوی ۱۲۳
- آثار اجتماعی نماز ۱۲۶
- ۱- نماز و خانواده ۱۲۷
- ۲- نماز و جامعه ۱۳۲
- ۳- نماز و فرهنگ ۱۳۵
- ۴- نماز و سیاست ۱۳۸
- ۵- نماز و اقتصاد ۱۴۰

بخش پنجم / حالات کامل شدن نماز

- حالات کامل شدن نماز ۱۴۴
- مهم ترین راه های تکمیل نماز ۱۴۸

- ۱- توجه به این که نماز سخن گفتن با خداست. ۱۴۸
- ۲- توجه به پیامدهای مثبت نماز ۱۴۹
- پیامدهای دنیوی نماز ۱۵۰
- الف: رسیدن به آرامش ۱۵۰
- ب: بازدارندگی از رذایل اخلاقی ۱۵۱
- ج: قدرت تحمل مشکلات و سختی ها ۱۵۱
- پیامدهای آخروی نماز ۱۵۲
- الف: عامل بخشش گناهان ۱۵۲
- ب: دفع عذاب جهنم ۱۵۲
- ج: آرامش در حال احتضار ۱۵۳
- د: آرامش در قبر ۱۵۳
- ۳- توجه به قبولی و کمال نماز ۱۵۳
- فهرست منابع: ۱۵۷

مقدمه

نماز، ذکر و یاد خداوند سبحان است. ذکر ی که مقدمه ی فکر و فکری که مقدمه ی عمل باشد. نماز وسیله ی پاک کردن گناهان است، زیرا خواه ناخواه انسان را متوجه توبه و اصلاح اعمال و رفتار گذشته می کند. نماز سدّ بزرگی در برابر گناهان است. نماز روح ایمان را در انسان تقویت کرده و نهال تقوا را در دل پرورش می دهد. نماز غفلت زدا است. نماز هدف آفرینش را به انسان گوشزد می کند و موقعیت او را در جهان به یاد می آورد، تا از خلق جدا شود و به سوی خالق سیر نماید. نماز موجب می شود تا انسان از خالق هستی غافل نشود و بداند از کجا آمده و برای چه آمده و به کجا می رود. نماز انسان را از دیواره ی مادیّت بیرون برده و به ملکوت دعوت کرده و با فرشتگان هم نوا و هم صدا می سازد. نماز شرایط صحّت دارد که از این طریق

دعوت به پاکسازی زندگی و اصلاح آن می‌نماید. ارزش و قبولی اعمال به نماز است. کسی که آلوده به تجاوز، ظلم، ریا، غصب، کم فروشی، رشوه خواری، کسب اموال حرام و... باشد، چگونه می‌تواند مقدمات و شرایط صحت نماز را فراهم سازد؟ چنین کسی اگر بخواهد نماز بگذارد، باید صفات و افعال رذیله را از خود دور سازد، تا خود و جامعه اصلاح گردد.

در قرآن به هیچ عبادتی به اندازه نماز اهمیت داده نشده؛ تا جایی که بیش از یکصد آیه در مورد نماز و مسایل مربوط به آن نازل شده است. براساس آیات قرآن، این فریضه بر همه ی پیروان شرایع پیشین نیز واجب بوده و تمامی انبیا و ائمه معصومین (علیهم السلام) بر آن انگشت تأکید نهاده اند.

نماز، معبر اصلی برای سلوک انسان در راهی است که ادیان الهی در برابر آدمی نهاده اند؛ تا بتوانند از آن به هدف غایت حیات یعنی رستگاری و خوشبختی دنیا و آخرت دست یابند؛ نماز اولین قدم سلوک الهی الله است، ولی

ظرفیت این نعمت الهی به اندازه ای است که در اوج کمال بشری نیز می تواند بال پرواز انسان به عرش باشد.

با تأمل در سیره ی عملی اولیای الهی، بویژه حضرت امام خمینی رحمته الله علیه در می یابیم که آن ها این آرامش را از طریق ذکر و یاد خدا با نماز که مصداق برجسته ذکر خداست بدست آورده بودند. و در زندگی برای هیچ کاری به اندازه نماز اهمیت قائل نبودند.

حال بجاست که همه ی ما از اقامه کنندگان واقعی این فضیلت ارزشمند باشیم، و در توسعه و ترویج فرهنگ این واجب مهم کوشا باشیم.

آنچه پیش روی شماست، یک دوره ی آموزشی مختصر از معارف عمومی نماز برای همه ی طالبان معرفت است. امید است همه ی ما از بندگان حقیقی خداوند سبحان باشیم.

﴿الَّذِينَ إِذَا مَكَتَهُمْ فِي الْأَرْضِ أَخَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ
وَأَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَاللَّهُ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ﴾^۱

آنان که خدا را یاری می‌کنند، آن‌هایی هستند که اگر در روی زمین
به آنان اقتدار و تمکین دهیم نماز به پا می‌دارند و زکات می‌دهند
و امر به معروف و نهی از منکر می‌کنند و (از هیچ کس جز خدا
نمی‌ترسند چون می‌دانند که) عاقبت کارها به دست خداست.